

Dnr:
Beslutad av: Charlotta Gustafsson
Giltig: 2024-08-10 - 2025-08-09

Ryfors skola

Plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Innehåll

1. Resultat av utvärdering av fjolårets åtgärder	3
2. Mål för verksamhetens främjande, förebyggande och åtgärdande arbete	5
2.1 Specifika mål aktuellt läsår	5
3. Främjande och förebyggande insatser	6
4. Uppföljning och utvärdering	7
5. Skolans rutin för delaktighet.....	8
6. Hur elev och vårdnadshavare agerar	8
7. Skolans rutin för rapportering och utredning	9
8. Definitioner.....	9
9. Övrigt.....	10

1. Resultat av utvärdering av fjolårets åtgärder

Totalt är tre omfattande enkäter genomförda under läsåret; Skoltempen för årskurs F-3 samt för årskurs 4 – 6, fritidstempen för elever i fritidshem samt enkät till vårdnadshavare med barn i fritidshem. Skoltempen samt fritidstempen är även framställd för att kunna mäta resultatet i förhållande till andra skolor i kommunen. Det resultat som framkommer i trivsel- samt skolenkäterna skall matcha skolans åtgärder samt främjande- och förebyggande insatser. Det i sin tur kan ge eleven en ökad upplevelse av påverkan samt delaktighet.

Alla klasser har under början av vårterminen genomfört skoltempen. Resultatet har analyserats och resultatet påvisar att den stora majoriteten av eleverna på skolan känner sig trygga när de är på lektion, inom åk 4-6 är det 96% och inom f-3 är det 91% som uppger att de är mycket trygga. Resultatet visar positiva siffror när det gäller tryggheten på rasterna. Inom f-3 uppger 81% att de känner sig mycket trygga och 100% inom åk 4-6. Överlag kan vi se att eleverna trivs på Ryfors skola, 89% av eleverna inom f-3 är positiva och inom åk 4-6 är 96% positiva. På skolan finns en god studiero, elevernas resultat påvisar att 79% av eleverna inom åk f-3 upplever god studiero samt 93% av eleverna inom årskurserna 4-6 upplever god studiero.

Under läsåret har det uppstått färre kränkningar och konflikter. Eleverna på skolan upplevs trygga och resultatet på enkäterna visar på hög trivsel och genom samtal med eleverna kan en tydlig upplevelse av samhörighet speglas. Skolans kontinuerliga främjande och förebyggande arbete har bidragit till en positiv effekt på skolan. Tryggheten på rasterna har varit ett fokusområde och visar på en förbättring för både årskurs f-3 samt årskurs 4-6. Några insatser som vi gjort för att öka tryggheten på rasterna är att vi har två sociala mentorer som är ute varje rast, skolan har i samband med elevrådet även trygghetsråd samt haft trygghetsvandring där våra elever varit delaktiga, närvarande vuxen vid utsatta områden, rastbod som stimulerar till lek och aktiviteter.

Även inom skolans andra miljöer ser vi en förbättring, matron har blivit bättre på många sätt med flera genomförda förändringar med bland annat fler vuxna i matsalen och bestämda platser. Fritids har gjort om vissa rum utifrån elevers önskan för att öka både trivsel och trygghet.

- Trygghetsvandring är genomförd av rektor tillsammans med elevrådet och trygghetsrådet. Otrygga platser/områden har inventerats. All personal på skolan ska därefter vara extra närvarande och observanta vid dessa platser. Detta har skapat en bättre och tryggare närmiljö i skolbyggnaden och på skolgården.
- Skolans EHT-team har haft möte löpande varje vecka. Pedagoger och elevhälsans kompetens har möts regelbundet enligt ett rullande schema för att fokusera på både det som fungerar och inte fungerar, allt från individ till lärmiljö. Regelbundenheten och kontinuiteten har skapat goda möjligheter för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

- Ett aktivt arbete för att minska användningen av kränkande ord/kommentarer på skolan har pågått är fortlöpande aktivt. Skolan har nolltolerans mot språkbruk innehållande nedsättande ord/kommentarer som kränker och sårar. Arbetet har gjort skillnad och resulterat i att det förekommer betydligt mindre verbala kränkningar än tidigare. Skolans personal har även en större samsyn kring nedsättande ord/kommentarer samt markerar på en gång att ”vi hör och ser när det händer”. Arbetet har bidragit till att elever och medarbetare upplever ökad trivsel och trygghet. Detta arbete fortsätter kontinuerligt.
- Kommunens konsekvenstrappa förtydligar vilka åtgärder som skolan kan använda och främjar samarbetet med vårdnadshavare. Förhoppningsvis leder detta till ännu färre kränkningar.
- Läxhjälp har fungerat mycket bra, den är pågående och erbjuds vid flera tillfällen i veckan för åk 1-6 utanför lektionstid för att öka likvärdigheten samt minska skolstressen på elevens fritid.
- Flertalet aktivitetsdagar samt friluftsdag har anordnats för att främja trygghet och gemenskap.
- På höstterminen genomfördes ett föräldramöte med information om skolan. Inför skolstart för nya f-klass elever hölls ett extra föräldramöte innan sommaren i maj.
- Arbetet för en god matro i matsalen är pågående. Färgbilder som stöd används för att skapa matro. Schema för matsalen där så få elever som möjligt äter samtidigt genomfördes för att skapa en lugnare miljö. Skärmar har satts upp för att skapa en lugn miljö. Minst en pedagog per klass sitter tillsammans med eleverna och äter. Detta bidrar till en ökad trivsel och trygghet med mindre konflikter och kränkande behandling. Inom fritidsverksamheten har mellanmålet delats upp i mindre grupper för att öka matron.
- Planerade rastaktiviteter inom åk f-3 har inte genomförts i den utsträckning som målet var, en utökning av rastaktiviteter för åk 4-6 har skett under läsåret och har varit väldigt uppskattat.
- Närvarande vuxen vid utsatta områden/ställen och tidpunkter har bidragit till minskat antal kränkningar och ökad trygghet.
- Sociala mentorer har varit ute varje rast, detta har skapat en trygghet och kontinuitet.
- Rastboden med utlåningssystem för lek och spelredskap har funnits tillgängligt under alla raster.

- Personalen arbetar aktivt för att elevens upplevda trivsel på vägen till- och från skolan skall präglas av en så trygg och positiv miljö som möjligt.
- Undervisningen har haft tydliga inslag av kooperativt lärande. Arbetssättet/förhållningssättet upplevs av både pedagoger och elever som positivt. Bidrar till ökat samarbete och träning i sociala färdigheter. Arbetssättet fortskrider under läsåret 2024 – 2025.
- Utifrån de resultat som framkommit i samband med trivsel- och skolenkäten har insatser på både individ, grupp och organisationsnivå genomförts för att främja likabehandlingsarbetet och förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Detta bland annat genom samverkan med skolans arbetslag och elevhälsoteam. Alla klasser har upprättat en handlingsplan utifrån resultatet på enkäterna. På fritids har man haft samtal i mindre grupper, där resultaten har lyfts. Åtgärder har identifierats genom dessa samtal men även genom anonym förslagslåda, där eleverna har kunnat skriva om förbättringsmöjligheter.
- Elevråd, trygghetsråd och klassråd har genomförts under läsåret. Ett aktivt värdegrundsarbete har ägt rum på fritids där eleverna har diskuterat olika frågeställningar, fritids har haft kontinuerliga fritidsråd. Fritids har aktivt arbetat med ord som demokrati, trygghet och inflytande.

2. Mål för verksamhetens främjande, förebyggande och åtgärdande arbete

Ingen form av kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering ska förekomma på skolan.

Alla elever på skolan ska känna till vilka man vänder sig till om man upplever sig bli kränkt, trakasserad eller diskriminerad eller blir vittne till kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering.

All personal ska känna till vilket ansvar skolan har för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering på skolan.

All personal arbetar aktivt för att främja en god skolmiljö och motverka alla former av kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

2.1 Specifika mål aktuellt läsår

- All personal fortsätter att arbeta tillsammans på skolan för att ett språk som är respektfullt och vänligt används.
- Planera samt genomföra rastaktiviteter för att främja gemenskap och motverka konflikter/kränkningar.
- Närvarande vuxen vid kapprum, korridor och omklädningsrum (utsatta ställen och specifika tidpunkter) för att motverka kränkningar.

- Erbjud läxhjälp för åk 1 - 6 utanför lektionstid för att öka likvärdigheten samt minska skolstressen på elevens fritid. Åk 1-3 erbjuds läxhjälp vid ett tillfälle i veckan, åk 4-6 vid två tillfällen i veckan.
- All personal fortsätter att arbeta för en god matro i matsalen.
- Arbeta vidare med att medvetandegöra begreppen elevinflytande och delaktighet.
- Främja kontakten med vårdnadshavarna via exempelvis vår blogg, olika möten, ist, utvecklingssamtal med mera.
- Se över eventuella otrygga områden på fritids och utveckla lärmiljön.

3. Främjande och förebyggande insatser

- Regelbundet värdegrundsarbete.
Ansvarig är all personal. Utvärderas vid varje genomfört värdegrundsarbete tillsammans med eleverna.
- Arbeta enligt det kooperativa lärandet för en ökad studiero med struktur och tydlighet samt för träning i sociala färdigheter.
Ansvarig är undervisande personal. Utvärderas regelbundet av personalen.
- Läxhjälp för att öka likvärdigheten för eleverna.
Ansvarig är rektor och utvärderas löpande.
- Skoltempen genomförs för årskurs F-3 samt för årskurs 4 - 6, fritidstempen genomförs för barn i fritidshemmen och fritidsenkäten genomförs för vårdnadshavare med barn i fritidshemmen. Utvärderas efter sammanställning av resultat. Handlingsplan upprättas för varje grupp.
Ansvarig är rektor, skolkurator samt mentorer/fritidspersonal.
- Trygghetsvandring två gånger per läsår tillsammans med trygghetsrådet och elevrådet.
Ansvarig är rektor. Utvärderas i maj 2025.
- EHT – elevhälsoteamet och EHM – elevhälsomötet har regelbundna möten enligt fastställt kalendarium.
Ansvarig är rektor samt EHT-teamet och utvärderas v. 51 samt v. 24
- Regelbundna klassråd samt regelbundna elevråd enligt fastställt kalendarium.
Ansvarig är rektor samt mentor.
- Trygghetsråd två gånger per termin sker i samband med elevrådet.
Trygghetsrådet består av kurator och rektor på skolan samt en representant från varje klass. I trygghetsrådet synliggörs olika typer av områden, händelser och dilemman av eleverna som är kopplade till otrygghet.
Ansvarig är kurator för att kalla till trygghetsrådet. Utvärderas i maj 2025 av kuratorn tillsammans med elevrepresentanterna.

- Nolltolerans mot språkbruk innehållande nedsättande ord/kommentarer som kränker och sårar. Verbala övertramp dokumenteras och elevens vårdnadshavare informeras. Vid behov planeras ett möte med skola, vårdnadshavare och elev. Ansvarig är rektor tillsammans med all personal och utvärderas efter sammanställning av enkäternas resultat.
- Fortsätta arbeta för en god matro i matsalen.
Ansvarig är all personal och elever. Utvärderas och följs upp på elevråd.
- Planerade rastaktiviteter flera gånger i veckan. Utveckla rasternas lärmiljö.
Ansvarig är all personal. Utvärderas på elevråd.
- I samband med rast har klasserna olika ut- och ingångar där de socialamentorena delar upp ansvaret.
Ansvarig är all personal och utvärderas löpande.
- Närvarande vuxen vid utsatta områden/ställen och tidpunkter.
Ansvarig är rektor samt all personal. Utvärderas och följs upp genom enkäten skoltempen samt vid trygghetsråd och trygghetsvandring.
- Närvarande personal i omklädningsrummen för att minska kränkningar.
- Sätta upp fler ljudabsorberande plattor för att minska ljudvolymen i trapphuset till 1-3:ans kapprum.
- Använda kommunens åtgärdstrappa samt förmedla den till vårdnadshavare.
- Bibehålla studieron, tryggheten i klassrummet och alla elevers utveckling.

4. Uppföljning och utvärdering

Fortlöpande under läsåret följs samtliga inkomna ärenden i systemet STELLA upp av rektor och kurator. Detta för att tidigt upptäcka och identifiera riskområden i den fysiska skolmiljön samt även tidigt sätta in insatser i enskilda elevärenden, elevgrupper och klasser.

De främjande och förebyggande insatserna d.v.s. de planerade åtgärderna/aktiviteterna följs upp i EHM/EHT samt vid AE-möte och vid elevernas klassråd/elevråd, fritidsmöte, trygghetsråd. Föräldramöte samt genomförda enkäter är också forum för uppföljning. Ansvarig är rektor och all personal.

Uppföljning av läsårets specifika mål sker i december 2024. Utvärdering sker i maj 2025.

5. Skolans rutin för delaktighet

Planen mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering är upprättad av skolans rektor och kurator i samarbete med all personal på skolan.

Planen ska implementeras genom att all personal får tillgång till planen och arbetar med den på arbetsplatsträffar och under gemensam konferens tid.

Eleverna deltar i arbetet för likabehandling och arbetet mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom elevråd, klassråd, trygghetsråd och i den dagliga skolverksamheten.

All personal på skolan, elever och vårdnadshavare ska få/ha kännedom om Ryforsskolans plan mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Vid läsårsstart aktualiseras planen för all personal i samband med en gemensam arbetsplatsträff.

All personal ska arbeta aktivt mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering genom att omedelbart reagera och agera vid misstanke eller kännedom om detta.

Personal, elever och vårdnadshavare görs delaktiga i arbetet med planen genom att planens innehåll ska diskuteras på föräldramöten, i klassråd, på elevråd och elevhälsomöte, elevhälsoteamet och med eleverna i den dagliga skolverksamheten.

All personal ska vid misstanke om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering dokumentera detta enligt skolans digitala program "STELLA".

Rektor bär ansvar för att aktuell plan implementeras och efterlevs.

All personal bär ansvar för att ta del av planen och arbeta utifrån dess riktlinjer.

6. Hur elev och vårdnadshavare agerar

Om du som elev känner dig utsatt:

Berätta för någon i skolan vad som hänt. All personal på skolan är skyldig att ta det du säger på allvar. Tillsammans kan ni komma överens om hur ni går vidare för att kränkningen ska upphöra.

Om du som kamrat vet/känner till något:

Om du får veta att någon är utsatt, eller är orolig för att någon är det, berätta för din mentor eller någon annan vuxen på skolan som du har förtroende för.

Om du som vårdnadshavare får kännedom:

Om du ser eller misstänker att ditt barn är utsatt för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier i skolan så kontakta mentor, rektor eller någon från elevhälsan.

7. Skolans rutin för rapportering och utredning

Skolan har alltid en skyldighet att utreda när det kommer till någons kännedom att ett elev upplever sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad. Det krävs alltså inga bevis för att något har hänt. Syftet med att utreda är att få tillräckligt med information och kunskap om situationen, så att den ansvariga för verksamheten kan bedöma vilka åtgärder som måste genomföras för att kränkningarna, trakasserierna eller diskrimineringen ska upphöra.

Skyldigheten inbegriper även situationer som uppstår utanför skolan, om de fortsätter under skoltid. Det kan till exempel handla om sådant som händer på vägen till och från skolan eller på sociala medier. Rutiner för rapportering och utredning:

1. Någon i personalen får kännedom om att en elev upplever sig kränkt, trakasserad eller diskriminerad.
2. Händelsen dokumenteras i STELLA, och rektor får därigenom kännedom om den inträffade händelsen via e-postmeddelande från STELLA.
3. Huvudman informeras automatiskt via STELLA. Ärendet diarieförs och en sammanställning redovisas för utbildningsnämnden vid nästkommande sammanträde.
4. Rektor inleder skyndsamt utredning, och beslutar om vem/vilka som ska delta i och ansvara för utredningen. Vid diskriminering utreder alltid rektor eller verksamhetschef.
5. Vårdnadshavare ska ges möjlighet till information om inträffade kränkningar som gäller det egna barnet.
6. Åtgärder, baserat på vad utredningen visar, vidtas där det visar sig att en kränkning eller diskriminering föreligger. Syftet med de åtgärder som genomförs på såväl kort som lång sikt är att kränkningarna, trakasserierna eller diskrimineringen ska upphöra.
7. Hela utredningen dokumenteras i STELLA, eventuellt med bilagor.
8. För att förvissa sig om att inte upprepning sker ska åtgärderna följas upp och utvärderas. Om det visar sig att åtgärderna har varit otillräckliga måste det övervägas vilka ytterligare åtgärder som ska vidtas. Detta bör ske inom 14 dagar och dokumenteras i STELLA.
9. Vid eventuell misstanke om brott görs anmälan till polisen och anmälan till socialtjänsten kan också bli aktuellt.

8. Definitioner

Det finns ett antal viktiga begrepp att förstå och särskilja. Kränkningar och trakasserier kan ske mellan elever och mellan personal och elever. Diskriminering däremot förutsätter maktförhållande och kan bara ske mellan personal och elev i skolans verksamhet.

Diskriminering kan vara direkt eller indirekt.

Nedan förklaras bl.a. skillnaderna mellan kränkande behandling, mobbning, trakasserier, sexuella trakasserier och diskriminering.

Kränkande behandling: ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk

tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Sexuella trakasserier: en speciell form av trakasserier som innebär ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet och som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Diskriminering: innebär att någon missgynnas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering förutsätter maktförhållande och kan bara ske mellan personal och elev i skolans verksamhet. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Exempel på diskriminering finns på DO:s hemsida.

De sju diskrimineringsgrunderna är:

- Kön
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

9. Övrigt

Barn- och elevombudet (BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (DO):

Du som elev kan kontakta Barn- och elevombudet (BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (DO). De är till för dig som behöver stöd och rådgivning. Du kan ringa, skriva eller mejla.

Barn- och elevombudet (BEO) gällande mobbning och kränkningar

Box 23069

104 35 Stockholm

E-post: beo@skolinspektionen.se

Tel: 08-586 080 00

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Box 3686

103 59 Stockholm

E-post: do@do.se

Tel: 08-120 20 700